Helsinki, 3.4.2018

RESERVILÄISLIITTO
Reservistförbundet

Eduskunnan puolustusvaliokunta

LAUSUNTO TIEDUSTELULAINSÄÄDÄNNÖSTÄ

Reserviläisliitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto koskien HE 199/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tiedustelutoiminnan valvonnasta ja laiksi valtion virkamieslain 7 §:n muuttamisesta, HE 202/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle siviilitiedustelua koskevaksi lainsäädännöksi ja HE 203/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sotilastiedustelusta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Liitto katsoo, että esitykset vastaavat hyvin yhteiskunnan yleiseen kehitykseen mm. tietoliikenteen ja muun sähköisen viestinnän osalta sekä Suomen sotilaallisessa toimintaympäristössä ja sodankuvassa viime vuosina tapahtuneisiin muutoksiin sekä tarjoavat laajan ja nykyistä merkittävästi paremman keinovalikoiman erilaisten uhkakuvien varalle.

Suomen sotilaallinen toimintaympäristö on viimeisinä vuosina radikaalisti muuttunut. Ukrainan tapahtumat, Krimin miehitys ja sen jälkeinen kehitys sekä sotilaallisen tilanteen kiristyminen lähialueillamme edellyttävät myös Suomelta puolustusjärjestelmän kehittämistä. Tarvittavia muutoksia ja kehitystoimenpiteitä on linjattu mm. Eduskunnan hyväksymässä puolustusselonteossa, jonka sotilaalliseen puolustukseen liittyviä kehitystoimenpiteitä on jo aiemmin toteutettu mm. kehittämällä kertausharjoituksiin ja kansainvälisen, sotilaallisen avun vastaanottamiseen ja antamiseen liittyvää lainsäädäntöä, lisäämällä Puolustusvoimien sodan ajan joukkojen vahvuutta sekä kasvattamalla puolustusmäärärahoja ja kertausharjoitusmääriä.

Tämän lisäksi on kuitenkin kyettävä vastaamaan myös haasteisiin, jotka liittyvät sodan ja rauhan välisen rajan hämärtymiseen sekä erilaisten, yhteiskunnan yleisten toimintojen heikentämiseen sekä kansalaisten puolustustahdon romuttamiseen tähtääviin operaatioihin ja aivan uudenlaisiin uhkakuviin kuten terrorismiin, rikollisuuteen ja hallitsemattomaan maahanmuuttoon. Edelleen on huomioitava tietoliikenteen jatkuvasti kasvava merkitys sotilaallisissa ja ei-sotilaallisissa kriiseissä sekä muissa tilanteissa ja erilaisten, yhteiskunnallista turvallisuutta horjuttamaan pyrkivien ryhmittymien toiminnassa. Tämänkaltaisen toiminnan ennaltaehkäisy ja siihen varautuminen on mahdollista vain riittävät toimintaoikeudet mahdollistavalla tiedustelulainsäädännöllä, joka nyt on saatettu Eduskunnan käsittelyyn.

Reserviläisliitto | Döbelninkatu 2, 00260 Helsinki | (09) 4056 2040 | toimisto@reservilaisliitto.fi

Nyt esitettyä tiedustelulainsäädäntöä puoltaa myös Suomen yleiseen asevelvollisuuteen ja suureen reserviin pohjautuvat puolustusjärjestelmä, joka on kustannustehokas ja tuottaa korkean puolustuskyvyn mutta, jonka heikkoutena on liikekannallepanon hitaus sekä valmiuden kohottamiseen tarvittavat, poliittiset päätökset. Nykyistä tehokkaampien tiedustelumenetelmien ja niiden kautta saatavan lisäinformaation avulla nämä päätökset kyetään aiempaa todennäköisemmin tekemään riittävän ajoissa.

Nyt käsittelyssä olevat lakiesitykset kehittävät poliisi- ja sotilasviranomaisten tiedustelutoiminnan mahdollisuuksia tavalla ja keinoilla, jotka monessa muussa Euroopan maassa ovat olleet käytössä jo pitkään. Erityisen merkittävää on nyt avautuva mahdollisuus toteuttaa tiedustelutoimintaa internetissä sekä muussa, sähköisessä tietoliikenteessä. Lakiesityksissä on myös kiitettävällä tavalla kiinnitetty huomiota tiedustelutoimintaan liittyvään valvontaan ja yksilön oikeuksiin. Reserviläisliitolla ei ole lakiesityksiin varsinaisia muutosesityksiä.

Lisätietoja lausunnosta antaa Lisätietoja Reserviläisliiton lausunnosta antaa liiton toiminnanjohtaja Olli Nyberg, p. 0400 640 755 tai s-posti olli.nyberg@reservilaisliitto.fi.